

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 30 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilítveva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beckserek, 1920.

XLIX. évfolyam, 42. szám.

Vasárnap, február 22.

Művészet

és irodalom voltak valamikor az ember legértékesebb megnyilvánulásai, az emberi műveltség kulminációját ezek jelentették évszázadokon keresztül. A mindennapi kenyérért való mindennapos küzdelem után a művészet, az irodalom volt az az oázis, ahová a lélek mintegy a szellem napsütéses tájaira pihenni, gyönyörködni tért. Mert valamikor még úgy haladt előre a világ, hogy a napnak huszonnégy órája közül akadt néhány óra a lélek, a szellem számára is, amikor az ember levett sarukkal lépett be a művészet templomába.

Tempora mutantur! Ma a nap huszonnégy órája csak arra jó, hogy görnyedt háttal és elfásult, tompa lélekkel, örökös hajszában kiverekedjük a magunk számára a száraz kenyéret, a kiválasztottak az omló kalácsot. Az emberi szellemet hatalmas problémák gyötrik, olyanok, amelyek ezelőtt még álmában sem zavarták. A világtörténelem izzó kohójában élünk és égünk valamennyien, részesei, akaratlanul tényezői vagyunk egy hatalmas forrongásnak, kicsiny, vidéki politikuskok vagyunk, akik egy sűrű ködfátyolon keresztül a történelem centrumai felé vélünk látni és egy kisváros kínai falai között csináljuk a magunk ferde világpolitikáját. És mégis politikus ma mindenki és egyszerre kiderül, hogy a távoli nyugat és kelet minden törekvésével, minden politikai szándékával tisztában vagyunk, mi, kicsiny kenyérbarcosok, szerény klubokoskodók.

Valamikor az ember nyílt tekintete messze tájak felé tudott világitani és — aki igazán foglalkozott vele — a világ konstellációjáról képet is tudott magának alkotni. Ma gondosan elpárnázott ajtóik mögött halkán és óvatosan döntenek a világ sorsa fölött és titokban marad minden szó, amely e legfontosabb kérdések valamelyikével a legtávolabbi vonatkozásban is áll. És kicsiny, távoli városokban mégis mindenki tud valamit, valamit, ami egyértelmű a semmivel, mert benne élünk a világtörténelem közepében, amikor hallgatnak a muzsák és az emberi szellem izgatott hajszában kenyér és fantazmagóriák után fut.

Azért tartjuk boldognak azt az időt, amidőn az emberi szellem a művészetek plein-airjében sütkérezik. Várva-várjuk azt az időt, amelyben végeszakad az események zúgó zajlásának és az ember saját otthonában végre — otthon lesz.

Az új beográdi kormány.

Veliki Beckserek, február 20. A J. S. I. hivatalosan jelenti: Az új kormányt a következőképpen alakították meg:

Miniszterelnök: Protics Sztoján (radikális).

A minisztertanács alelnöke és közlekedésügyi miniszter: Korosec.

Külgügyminiszter: dr. Trumbits.

Külgügyminiszterhelyettes és tárcanélküli miniszter: Szpalajkovits.

Belügyminiszter: Trifkovits Marko.

Pénzügyminiszter: Dr. Jankovits Velizár.

Vállásügyi miniszter: Dr. Jankovits Franye.

Közoctatásügyi miniszter: Trifunovics Misa.

Igazságügyi miniszter: Dr. Nincsics Momcsillo.

Népegészségügyi miniszter: Dr. Miletics Szlavko (volt verseci főorvos).

Kereskedelemügyi miniszter: Ribarac Sztojan.

Agrárreformminiszter: Dr. Ivan Krnity.
Földmívelésügyi miniszter: Roszkar Franye.

Bányaügyi és erdészeti miniszter: Ivan Kovacsevity.

Posta- és távirdaügyi miniszter: Dr. Drinkovics Máté.

Építészeti miniszter: Jovanovics Joca.
Szociális ügyek minisztere: Dr. Gyuro Surmin.

Közélelmezésügyi miniszter: Dr. Sztanisity Alexa.

Hadügyminiszter: Jovanovics Branko tábornok.

Veliki Beckserek, febr. 20. Beográdból jelentik, hogy az este 19 és egy negyed órakor Sándor régens öfensége aláírta az új kormány kinevezési okmányát.

Lloyd George a románok visszavonulásáról.

Genf, febr. 20. Londoni jelentés szerint Sir Hoare interpellációt terjesztett be az angol parlamentbe a román erőszakoskodásokról és az erdélyi üldözések dolgában.

Lloyd George kijelentette válaszában, hogy az angol kormány figyelmét már ráirányították a románok ellen szóló panaszokra. Beszarabiából nem érkeznek panaszok, mert ott románok laknak. A román miniszterelnök állítólag nyomatékosan megparancsolta, hogy a csapatokat vonják vissza addig a vonalig, amit a békeszerződés magyar-román határuknak megjelölt. Erdélyben a szerződésnek a kisebbségek védelméről szóló rendelkezései védelmezik a nem románok lakosságát.

Weedgewood azt kérdezte, mit szándékozik tenni a legfelsőbb tanács az erdélyi kisebbségek védelmére és hogy a kormány elolvasta az erdélyi püspökök jelentését a románok erdélyi atrocitásairól?

Lloyd George azt felelte: Erről hosszabban tárgyaltak a román miniszterelnökkel, aki megígérte, hogy mindent elkövet a kisebbségek védelmére.

Makót és Hódmezővásárhelyt újra megszállották a románok.

Szeged, febr. 20. Tegnap érkezett jelentések szerint Makót és Hódmezővásárhelyt új és erősebb román csapatok szállották meg.

Botrány a bécsi nemzetgyűlésen.

Bécs, február 20. Az osztrák nemzetgyűlés minapi ülésén a keresztényszocialistáknak az alamtitkárhoz a Horgonykenyérgyár sztrájkja alkalmával történtek dolgában intézett interpellációja kapcsán viharos jelenetek játszódtak le, Zettwitz osztályfőnök fejtegetései közben hangsúlyozta, hogy Mandel kamarai tanácsos, a kenyérgyár vezetője, a kormány minden hivatalos közvetítésére vonatkozó ajánlatot visszautasított. A karzatról hirtelen hangos közbeszólás hallatszott:

— Ez nem igaz!

Kitűnt azután, hogy Mendel Frigyes gyáros fent volt a karzaton és ő tiltakozott. A karzatról elhangzott közbeszólásra a terem közepén a keresztényszocialista és szociáldemokrata képviselők összetűztek. A szociáldemokraták folytonosan azt kiáltották a keresztényszocialisták felé!

— Zsidó védőcsapat!

Már-már úgy látszott, hogy tettelegességekre kerül a sor. Seitz elnök hasztalan kísérlete meg, hogy rendet teremtsen. Csak nehezen sikerült annyira csendet teremteni, hogy a következőket jelenthesse ki:

— A karzat egyik látogatója oly merész volt, hogy egy közbeszólást engedjen meg magának. Kijelentem, hogy a közbeszólót kétségtelenül elfogom távolíttatni, ha a Ház tanácskozásait még egyszer megzavarja.

A béke Oroszországgal.

Varsó, február 20. A béketárgyalásokat Oroszországgal fegyverszünet nélkül vezetik. Tárgyalások alapjául a lengyel feltételek fognak szolgálni. A tárgyalásokat Lengyelország egyik városában fogják vezetni.

A főbb pontok volnának ezek:

A szovjet elismerné Lengyelországnak 1772 ik évi határait, nem zárva ki bizonyos egymásközi területiális változásokat.

A szovjet elismerné a Keleten alakult új államokat, amelyek az összrendelkezési jog alapján alakultak meg. A szovjet-kormány a békeszerződést az orosz népszavazása útján fogja ratifikálni. Ezek szerint a békekonferencia Varsóban megkezdhetné működését és részt venne azon Finnország, Litvánia, az Észt állam, Ukrajna és Litva. Románia is részt venne az említettektől függetlenül. (A beográdi „Pravda“ febr. 19. számából.)

Milliomosok küldöttsége Beogradban.

A „Pravda“ írja: Beogradba zagrebi bankárok és hadimilliomosok érkeztek, nagy számban, hogy a koronának a dinárra való *alpari* kicserélését követeljék. A küldöttség kihallgatásra akart menni *Sándor* régenshez, azonban az illetékes miniszterhez utasították. Ezen emberek befolyása alatt a nemzeti klub követelte, hogy a kicserélést azonnal szüntessék be.

A magyar politikából.

Rakovszky István a nemzetgyűlés elnöke.

Budapest, febr. 20. A nemzetgyűlés második napján, szerdán megválasztották az elnököt. Beadtak összesen 133 szavazatot, ezek közül 126 szavazat **Rakovszky Istvánra**, 3 **Dömötör Mihályra**, 3 **Prohászka Ottokárra**, egy pedig **Hencz Károlyra** esett. Így **Rakovszky István** lett a nemzetgyűlés elnöke. Alelnökök lettek: **Simonyi-Semadam Sándor** és **Bottlik József**.

A tisztikar megválasztása után **Rakovszky** székfoglaló beszédet tartott.

Az angol kormány és a magyar bolsevik ítéletek.

Genf, február 20. Greenwood kijelentette az angol parlamentben a kormány nevében a magyarországi fehér terrortól betejesztett interpellációra adott válaszában, hogy a budapesti angol meghatalmazott szavahihető forrásból megállapította, hogy a bolsevikiek ellen kifogástalan és helyes törvények és nyilvános bírósági eljárás folyik, amelyekben a védelemnek és a fellebbezésnek teljes szabadságot biztosítanak. A vádlottakat bűnösnek tartották gyilkosság bűntetteiben, a magyar kormány tehát csak jogérvényes bírói ítéletet hajtatott végre.

Franciaország új elnöke: Deschanel Pál bevonult rezidenciájába.

Páris, febr. 20. Deschanel Pál, a francia köztársaság új elnöke ma vonult be rezidenciájába az Elysée palotába, ahol Poincaré ünnepélyes formák közt átadja neki az elnöki hatalmat. Ezt megelőzően Poincaré elnöklésével a kormány tagjai kedden délelőtt értekezletet tartottak, amelyen az elnök felolvasta üzenetét, amelyet a törvényhozás két házához intézett. Ezt az üzenetet aznap délután olvasták fel a kamarában és a szenátusban. A tanácskozás végével köszönetet mondott a kormány tagjainak a támogatásért. **Millerand** válaszában halálával emlékezett meg Poincaréról, aki nagyszerű szolgálatot tett a hazának.

Jugoszláv bankjegyeket hamisítanak Budapesten.

Budapest, febr. 20. Peradovics Sándor jugoszláv ügyvivő bejelentette a budapesti államügyészségen, hogy Budapesten jugoszláv bankjegyek felülbélyegzését hamisítják és ezáltal Jugoszláviának nagy kárt okoznak. Az államügyészség intézkedésére a rendőrség megindította a nyomozást.

2 millió vasutas sztrájkja Amerikában.

Páris, febr. 20. Washingtonból jelentik, hogy az Unió kétmillió vasuti munkása elhatározta a sztrájk proklamálását. A vasutasok legújabb bérjavítási követeléseit a kormány elutasította. Wilson elnök utasításokat adott a hadügyminiszternek arra, hogy az Unió minden államában katonai csoportokat tartson készenlétben.

Monarchista katonai összeesküvés Németországban.

Berlin, febr. 20. A „Vorwaerts“ közli, hogy az ugynevezett vashadosztály, amelyet a Baltikumban az entente követelésére fel kellett oszlatni, titokban összeesküvést forralt.

A divizó legénységét pomerániai nagybirtokokon, mint munkásokat osztották szét, de valójában továbbra is fennáll a katonai szervezet, sőt átalakult katonai titkos szövetséggé. A hadosztály parancsnoka rejtett utakon juttatja el napiparancsait a katonákhoz.

LEGUJABB

A veliki becskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Beograd, febr. 20 (Hivatalos.) A pénzügyminiszter az összes hivatalos közlegeket, amelyek a koronák beváltását eszközlik, utasította, hogy a bankjegyek hamisított bélyegét piros tintával keresztalakban huzzák át, hogy így a keresztel ellátott bankó többé ne kerüljön forgalomba és ne lehessen azt újból más pénztárnál beoszerelés végett benyújtani. Felhívjuk az illetékes hivatalos közlegek figyelmét, hogy olyan bankókat, amelyeknek bélyegei piros keresztel vannak ellátva, ne fogadjanak el.

Beograd, febr. 20. (Hivatalos.) Vasárnap, február hó 22-én d. e. 11 órakor a székesegyházban rekviemet tartanak öfensége **Karagyorgyevics Alexice** herceg lelki üdvéért.

Páris, febr. 20. Azon jegyzéknek, amelyet **Wilson** Franciaország és Anglia

kormányaihoz benyújtott és amelyet Washingtonban publikáltak, tartalma a következő:

Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok között létrejött és aláírt szerződést, amely az adriai kérdésre vonatkozik és amely Olaszországnak adatott át, Olaszország sohasem akarta elfogadni. Visszatérve erre a kérdésre, ez év január havában a szövetségesek Nittinek más tervezetet nyújtottak be, amelynek szövege változásokat és eltéréseket foglalt magában az előző benyújtott szerződéstől eltérően. Olaszország ezen újabb tervet elfogadta, kijelentvén, hogy ez a minimum, amelyet elfogadhat. Ezt a tervezetet január 20-án adták át Jugoszláviának a már ismert ultimátummal. A tervezetet azután átadták az Egyesült Államoknak is, azonban ebben nem vették tekintetbe azon változásokat, amelyeket Wilson elnök jegyzékében felhozott.

Az Egyesült Államok nem vettek részt ezen januári tervezet létrehozatalában. Ezek alapján, ha a szövetségesek azt kívánják, hogy az Egyesült Államok fogadják el az Adriai-tenger kérdésének ilyen módon való elintézését, garantálniuk kell az Egyesült Államok előtt, hogy ezen tervezet figyelembe fogja venni Wilson észrevételeit. Ezen észrevételek Fiuméra vonatkoznak, amely Olaszország szuverenitása alá jutna és azon klauzulára, amely Olaszországnak egy földsvot kap. Ez a földsvot összekötné Fiumét Isztria déli részével.

Fiume, febr. 20. Azon jegyzék miatt, amelyet Wilson a szövetségeseknek benyújtott, a lira értéke a világpiacon hirtelen nagyot esett. Fiumében 2 nap előtt egy dollárért 13 lírát fizettek és ma már 27-et.

London, febr. 20. Nitti miniszterelnök kijelentette, hogy meg van elégedve a londoni tárgyalásokkal. Olaszország nem vesz közvetlenül részt a tárgyalásokban, amelyek Wilson jegyzéke következtében folynak és amelyek az adriai kérdésre vonatkoznak, mert ezen kérdést Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok kormányai tanulmányozzák.

A Clemenceau—Deschanel-párbaj. Az évek mulnak, az emlékek elmosódnak s bizonyára ma már csak kevesen emlékeznek arra az incidensre, amely huszonöt évvel ezelőt az általános figyelmet Clemenceau és Deschanel felé irányította... Pontosán: 1894 július 25-én történt. A kamarában az anarchistákra vonatkozó törvény tárgyalása nagy hullámokat vetett. Deschanel állott a szószéken s a szélső baloldal felé fordulva, hevesen aposztrofálta Henry Brissont. Másnap a „Justice“ feltűnően kiméletlen cikket közölt Deschanel ellen... Clemenceau tollából. Deschanel nyomban elküldte segédeit: Chaudey és Cavaignac képviselőket Clemenceauhoz, aki a maga részéről segédekül Mathé és Ranc képviselőket nevezte meg. A felek kardra verekedtek a boulognei erdőben. A második összecsapásnál Deschanel a homlok jobboldalán egészen a szemöldökig érő vágást kapott, amely olyan bő vérzést okozott, hogy a két orvos véleménye szerint Deschanel képtelen volt a párbajt tovább folytatni. Így azután a párbajt közös megállapodás alapján a segédek megszüntették.

Gaby Deslys végrendelete. Párisból jelentik: Gaby Deslys végrendeletét tegnap bontották fel. Az elhunyt színésznő több millió frankból álló vagyonát anyjára és nővérére hagyta azzal a meghagyással, hogy haláluk után a hagyaték Marseille városára szálljon és Marseille varosa az összeget tudóbeteg nők kórházának megépítésére és fentartására használja fel.

HIREK.

Kamarai értekezlet. Felkértek a t. e. kamarai tagok, hogy a f. hó 21-én este 6 órakor megtartandó kamarai konferencián megjelenni szíveskedjenek. Jovánovics, a kamara elnöke.

Sántics estély a Koronában. A jug. sajtóiroda közli: A Szerb Ifjúsági Önképzőkör („Koló Mladi Srba“) február 21-én, ma este 8 órakor a „Korona“ szállóban Sántics drámaíró tiszteletére estélyt rendez. A műsor keretében színpadon Sántics drámája, amelynek címe: „Hassanaginica“. Műsor után tánc lesz.

Eljegyzés. Heingl Gyula, a veliki becskerei rendőrség detektívje, eljegyezte Beyerle Elizát Titelről.

A Zenekevelők Egylete ezúton közli a zenekar tagjaival, hogy a zenekari próbák technikai akadályok miatt további bemozdásig elmaradnak.

A kis rumburgi cserelány Becskereken. Tegnapelőtt egy tizenöt éves szepes kislány jelent meg a rendőrségen Sztaity Peter főkapitány előtt és utlevelet kért Csehországból. Mőser Annának hívják a leánykát, két évvel ezelőtt került ide Rumburgból, a vászon házából a többi kis cseregyerekekkel. Egy helybeli családnál volt eddig, meg is hizott egy kissé a becskerei kosztól, most azonban elfogta őt a — honvágy.

— Két éve nem láttam szüleimet — mondja sirva, bátortalanul.

— Mi az édes apád?

— Egy „finom urnál“ van alkalmazva — mondja. Most irt nekem levelet, meg fog várni Bécsben és hazavisz.

A főkapitány egyideig tanáctalannal állott, mitévő legyen a kis cserelánnyal? So pénze nincs szegénykének, hogy adjanak neki utlevelet? Később a leányka bevallotta, hogy egy uriaszony Bécsbe szándékozik menni, vállalkozott, hogy magával viszi. Így aztán megoldották a gordiusi csomót. A leányka valahogyan majd csak elkerül Bécsig, ahol már várja az apja, aki egy „finom urnál“ van alkalmazásban...

Jela néni megint letartóztatták. Jela néni teljes nevén Miklity Jelena 72 éves becskerei öregasszony. A Tomaseváci-utcában lakik egy szegényes kis putriban. A mellékfoglalkozása: az angyalcsinálás. Sok bajba jutott asszonyon segített már Jela néni, amiért meggyűlt a baja a bíróságokkal. Eddig háromszor ült már: egyszer 6, majd 8, egyszer pedig 9 hónapi börtönt magzatelhajtásért. Két év előtt is letartóztatták, akkor belehalt egy szegény hadiasszony a Jela néni állítólagos manipulációjába. Valahogyan azonban sikerült akkoriban felferres mosni magát a zugbába néninek és fölmentették. Most újból bajba került és talán nem is nehéz kitalálni: szintén magzatelhajtás gyanúja miatt. Egy M. Zsifka nevű Brankovics-utcai földművesasszonynak három hónapos méhmagzatát manipulálta el — a vád szerint — Jela néni. M. Zsifka ágyban fekvő beteg most. A saját férje jelentette fel a baba néni a rendőrségen. Miklity Jelenát a följelentésre letartóztatták. Tegnap délelőtt hallgatták ki a vádra vonatkozólag. A zugbába néni külsejére nézve nem valami biztató jelenség. Töpörödött vén anyóka, rongyos gunyaban és a nők azon fajtájához tartozik, akik — bajuszt viselnek. Jela néni is elég tekintélyes bajusza van. Az első pillanatra férfival téveszthetné össze az ember... A védőjével: dr. Kécsi Valérral jelent meg a kihallgatáson, az ő védelmére mentették fel a 2 év előtti kis „esetért“, bizik benne, hogy most is kikerül a bajból. A rendőrségen azt vallotta, hogy nem is ő a hibás ezúttal sem, hanem a szóbanforgó férjúrám, aki a feleségét folyton ültegette, bántalmazta úgy hogy a szegény asszony egy éjjel kimenekült a temetőbe, ott halt és ott hült meg. Igaz, hogy ő „kezelte“ az asszonyt, de nem az ő kezelésétől kapott az Ég egy angyalkát. A rendőrségen egyelőre fogva tartják Jela néni.

Szénnel és koksszal dolgozó helybeli gyári és egyéb vállalatok felhívtnak, hogy egyhavi szén-, esetleg kokszszükségletüket sürgősen jelentsék be a városgazdai hivatalnál.

A Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete kebelben alakult „Ifjúsági Önképzőkör“ 1920. évi február hó 22-én, vasárnap délután fél 3 órakor a róm. kath. árvaház termében dr. Várady Imre védnök jelenlétében ünnepélyes diszközgyűlést tart, amelyre az Önképzőkör tagjait és az érdeklődő közönséget ezúton hívja meg az elnökség Pontos megjelenés kéri.

Leölt vadkan. Györgyháza község határában — mint ottani tudósítónk írja — hetek óta egy vadkan kóborolt. Folyó hó 20-án két nímrdnak: Agócs Sándor intézőnek és Petry Karoly tanítónak erős hajsza után sikerült a vadkant a Torontalmegyei Takaré- és Hitelbank grédai gazdaságában leteríteni. Hogy honnan került Györgyháza határába a vadkan, ismeretlen.

„Vilmos császár szerencsése és vége.“ Az egyik berlini bíróság előtt a tárgyalóteremben, mint Berlinből jelentik, bemutatták egy új nemet filmet, amelynek „Vilmos császár szerencsése és vége“ a címe és amelynek a forgatóból való kitiltását, sőt megsemmisítését kérte a német excsászár jogi képviselője. A film a panasz szerint serti a volt német császár becsületét és érdekét, nevetségessé teszi őt, különösen abban a jelenetben, amelyben Vilmos császár mint köpenicki kapitány jelenik meg. A bíróság nem engedte meg a film forgalombahozatalát.

Mackintosh meghalt. Az emberiség legnagyobb része csak ebből a hírből fogja megtudni, hogy valaha élt is. Pedig még néhány év előtt is, azokban a boldog időkben, amikor az angol posztó, az angol szövét nem tartozott a holdbéli elérhetetlenségek birodalmába, az elegáns világi finom mackintoshba burkolózva távozott a bálból vagy az operából, az estélyhez való felöltőt neveztek mackintoshnak, nem valami tábornok vagy államférfi után, hanem egyszerűen a posztógyáros nevére. John Mackintosh, a világhíres angol posztógyáros molnárlegényből lett sokszoros milliommossá. Nagyon jótékony, nagylelkű ember volt, 54 éves korában halt meg.

Egy veszedelmes Buddha. A londoni Viktoria and Albert Muzeum indiai osztályán egy hét láb magas, teak-fából faragott Buddha-szobrot őriznek, amelynek — volt tulajdonosainak megállapítása szerint — az a sajátos hatalma van, hogy nagy veszedelmeket hoz a birtokosára. Amíg legutóbbi tulajdonosa, egy hajóskapitány lanya, tartotta a szobrot magánál, a lakásban különböző kellemetlenségek történtek, amik végre is annyira elviselhetlenné váltak, hogy mindenáron szabadulni akart a borzalmas istenségtől. Az ő atyja 1835-ben Birmában szerezte a Buddha-szobrot és hajón Angliába vitte. Liverpoolba való megérkezésük előtt a hajón tűz támadt és a babonás legénység a kellemetlen szobrot a tengerbe dobta. A hajó ezután szerencsésen befutott a kikötőbe. Három héttel később kihalászták a Buddhát a tengerből és ismét a kapitány tulajdonába került, aki a halála után a leányára hagyta. Ettől a pillanattól kezdve borzalmas események középpontjába került a ház és a lakók állandó rettegésben éltek. A szolgaszemélyzet elbeszélése szerint a Buddha minden éjjel leszáll talapzatáról és kilépett a házból, az asszony házában megfordult idegenek pedig határozottan állítják, hogy Buddha az ő haragos szemével folytonosan kísérte őket és időről-időre mozogni látszott. Mint hogy már a gyermekei is állandó borzalomban és halálfélelemben éltek, végre rászánta magát, hogy eladja a szobrot a muzeumnak. A megváltott Buddha azóta mintaszertén viselkedik. — Hasonló körülmények között jutott a Kington-muzeum 1895-ben egy „Bambinó“ csodálatos elefántcsont szobrocskájához, amely egy pici kis égi ágyon pihen. Ez valamikor lady Dorothylevel birtokában volt, aki azt írta, hogy amíg a szobrocska a házában volt, állandóan szerencsétlenség érte.

A svájci frank.

Ez idő szerint az a helyzet, hogy Európában a svájci frank a legjobb, a legtöbbetértő pénz. Ha az ember egy ilyen frankhoz akar jutni, azért 35 koronát kell fizetni; ha pedig a francia egyik svájci frankra, azért két francia frankot muszáj adnia. És így tovább. Ha tehát az ember Svájcba utazik és ezer koronát visz magával oda, amennyivel a háboru előtt két hónapig megélhetett, az ott ma mindössze három frankot ér, amennyi talán egy ebédre sem elég.

Svájcnak ez a kivételes helyzete azonban a kis semleges országra nézve nem olyan kedvező, mint gondolni lehetne, sőt nagyobb bajoknak veti meg alapját, amire máris aggodalommal gondolnak. Nyilvánvaló ugyanis, hogy Svájcnak mindaddig, amíg a frankja ilyen fényes helyzetben marad, alig lesz idegen forgalma és hogy az ott kivitelre termelt iparcikkeket sem tudja eladni.

A háboruban vesztes országok leromlott valutaju lakossága egyáltalában nem utazgathat Svájcban, mert hiszen a helyzet az, hogy ott a németnek, az osztraknak, a magyarnak, a bolgárnak, a töröknek stb. egy napi ellátása körülbelül 20 frankba, vagyis a mi pénzünkben számítva 7000 koronába kerül. Egy hónapi svájci tartózkodás tehát több mint 200 ezer koronát emeszti föl, amely összegből azonban csakis élni lehet, kizárásával minden vásárlásnak és szórakozásnak. Ha pedig svájci selymet, csipkét, stb. akar venni, azért is harmincöt-szörös árt kell fizetnie, ami majdnem kizárja annak lehetőségét, hogy a svájciak illetően cikkeiket nagyobb mennyiségben eladhassák.

Svájc tehát a központi államok polgáira a legdrágább ország. De drága a franciának, az olasznak, sőt még az angolnak is, aminek folytán az idei nyáron a megszokott svájci idegenforgalom kétségtelenül óriási csökkenést fog mutatni, ami egyúttal az idegenek befogadására épített nagy hotelek anyagi helyzetét is rosszabbá teszi, sok olyan egyéb üzlettel együtt, amely az idegenekből él.

A svájci vasutak is erősen megérzik a svájci frank ragyogó helyzetét, mert hiszen a menetdíjakat az ő pénzükben kell fizetni, ami az olasz lírának háromszorosát, a francia franknak kétszeresét, a magyar koronának pedig harmincöt-szörösét jelenti. Így az fog történni tehát, hogy a derék és jó svájciak igen súlyos helyzetbe kerülnek és hovatovább bele fognak fulladni a saját zsirukba.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
131—1920. szám. 358

Árverési hirdetés.

A Korona-utcában levő 2194. ö. számú ház próbaárverésen a polgármesteri irodában f. évi február hó 27-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen 30.000 korona kikiáltási árban el fog adni.

Minden árverelő köteles az árverést vezető kezéhez a kikiáltási árnak 10% át letenni, a többi feltételek naponta délelőtt és délután a hivatalos órákban az árügyi referensnél megtekinthetők.

Veliki Becskerek, 1920. évi február hó 19-én tartott üléséből.

Jankahidacz, polgármester.

Hirdetmény.

A Felsőaradi község urbéres földjein gyakorolható vadászati jog f. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor Felsőaradi község-házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen a községnél betekintheső feltételek mellett 6 évre bérbe adatik.

Felsőaradi, 1920. évi február hó 18-án.

354

Előjáróság.

Rüht és viszketéget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Nagybecskerek, Gabona-tér.

Torontálszécsány község tulajdonát képező gőzmalom és villanytelephez

kerestetik egy gépész.

Fizetési feltételeit és okmányait az előjárósághoz nyújthatja be. 334

Butor, varrógép

és más egyéb eladó. 332

Megtekinthető Alkotmány-utca 7. sz. Csakis délután fél 3—4 óra között.

Karbid nagyban legolcsóbb napiárban.

Nagy választék karbidlámpákban. • Nagymennyiségű la karbid égő olcsón kapható. • Cink és horgonyzott vaslemez raktáron. • Patkószőgek kg-ja 25 koronáért. • Műszaki cikkek, tömitések és számszámárak. 341

Fischer Testvérek Ujvidék, II., Rákóczi Ferenc-ut 15

Íróasztal, amerikai rendszerű, vagy diploma asztal, továbbá

uri szobaberendezés

angol bőrgarnitúra kerestetik megvételre

Ajánlatot kérek „Főnök” jeligére a kiadóhivatalba. 347

Tudja-e Ön már, hogy mi

a FRIGOLIN

a legtökéletesebb és legjobban bevált szer még a legsúlyosabb fagyási esetekben is,

a FRIGOLIN

egyedüli gyógyszere

rheuma, ischias, neuralgia és bármilyen meghűléstől eredő bajoknak

készíti:

Gyógyszertár „Az arany kereszt-hez”, Kevevára. (Bánát.) 340

Kapható mindenütt!

|| Van szerencsém a t. közönség
figyelmét a Gyapjuipar r.-t. ||

tavaszi gyártmányaira

|| felhívni, melyek nálam gyári
árban kaphatók. ||

Tóth József férfiszabó
főbizományos. 353

Eladó nyolc

cséplőgarnitúra

különböző gyártmányu, üzemképes állapotban, azonkívül egy 48 soros Omrath-féle 6-os számú cséplőszekrény, egy dinamó 3 1/2 hektowatt. 356

Piking, ügynök.

Kereskedelmit végzett 357

2 fiatalember

magyar-német nyelvismerettel, megfelelő állást keres azonnali belépésre.

„Huszonnégyéves” jeligére a kiadóhivatalba.

Egy rövid, fekete „Laubeger-Gloss”

zongora eladó.

Megtekinthető délután 3—6 óráig.

Cím a kiadóhivatalban. 355

A Szerb királyi engedélyezett belgrádi cukorgyár répabeszerezési osztálya

a Bánátban szerződéseket köt
cukorrépa termelésre
rendkívül előnyös feltételek mellett!

Felvilágosítással szolgál az irrodavezetőség:

158

Veliki Becskereken, Alexandrova
(Hunyadi) ul. 525. (Mayer Henrik féle ház) I. em.

Értesítjük a tisztelt vevőközönséget, hogy a

Gazdasági Részv.-Társaság

fűszer- és gyarmatárú-osztályához

a következő áruk érkeztek:

Cukorkák :

Külföldi
Selyem és Superlor
Dragge vegyes
Tej-, kávé- és gyümölcsiz-caramellák
Csokoládé vegyes
Cacao
Sütemény $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ kg. dobozokba
Mazsolaszőlő
Vanília
Szilva 15 és 25 kg. ládába
Szardínia $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ kg. dobozokba
Mustár „Tivali” üvegbe
Kávé
Rizs
Tea
Bors $\frac{1}{1}$
Fahéj $\frac{1}{1}$
Sütőpor „Dr. Oetker”
Ételessenc
Ecetsav
Rumessenc

Ásványvizek :

Krondorfi $1\frac{6}{10}$, $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$ üvegbe
Giesshüb i ” ” ” ”
Karlsbadi $\frac{1}{1}$ ” ” ” ”
Gleichenberger Konst. $1\frac{6}{10}$ üvegbe

Csemegeborok, különfélék
China-vasbor

Likőrök :

Crém és Hollandi
Valódi Pelinkovác
Cognac, Medicinal
Szilvórium üvegbe és hordóba
Törköly ” ”

Krémek :

Fogkrém „Calodont”
Arckrémek
Szájviz „Odol”
Au de-Colon
Kaiserborax
Pipere-szappanok
Borbély-szappan

Cipőkrém

Lurion
Pucpomádé „Sidel”
Kályhapasztá „Clobelin”
Kályhaezüst „Blitz”
Grafit
Fénymáz, Seywald és Solo
Schusterpech
Kocsikenőcs „Solo” fekete és barna
Kékitő, Hartmann és Mittler-féle üvegbe
papír és golyó
Tinta vegyes
Ruhafesték
Keményítő, Union és Almási-féle
Éjjelimecs
Ostor és Ostornyél
Timsó $\frac{1}{1}$ és pp.
Salmiaksó Ia valódi
Salétrom
Keserűső
Federwelsz
Borax
Bergkreide
Cigarettapapír, Club
Cigarettafüvel, különféle
Cigarettatöltő
Kredencpapír
Schmirgli és üvegpapír
Pergamentpapír

Lackok :

Eisenstädter-féle
Vaslack
Kocsilack
Brunolin
Sickativ
Politurlack
Bőrlack
Bőrapretia
Linoleum
Emallilack, fehér
Bronzolajlack
Firniz, la Lenolaj
Parkettasztá
Aranybronz levélbe és üvegbe

Meghívó.

Az Első Torontálszécsányi Takarékpénztár mint R.-T.

1920 március hó 7-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

XXXI. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

Azon esetre, ha ezen közgyűlés határozatképtelen lenne, úgy az ujabbi közgyűlés ugyanezen tárgysorozattal 1920. évi március hó 10 órakor fog az intézet helyiségében megtartatni, amelyen a megjelentek, számukra és az általuk képviselt részvénytökre való tekintet nélkül, fognak határozni.

Naplórend:

1. A közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1919. évi mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1919. évi tiszta nyeresémény feletti határozathozatal.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása az 1920. évre.
5. A felügyelő-bizottságha három rendes és három póttag megválasztása három évre.
6. Netáni indítványok.

Torontálszécsány, 1920 február hó 11-én.

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 22. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvényt olyan tulajdonosai, kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal a társaság részvénykönyvében bevezetve voltak és részvényeiket szelvényeikkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetnél letéteményezték.

Az Első Torontálszécsányi Takarékpénztár mint Részvénytársaság zárszámadása az 1919. évre.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

Pénzkészlet	37374	12	Részvénytőke	200000	—
Girószámlakövetelés az Osztr.-magy. banknál	542	90	Tartalékalap	212000	—
Más pénzüzeteknél elhelyezve	851313	50	Értékpapírfolyam különböző tartalékalap	3000	—
Leszámitolt váltók	602497	60	Nyugdíjmegtérítési alap	4000	—
Előlegek	1601	99	Torontálszécsányi szegényalap	130	—
Értékpapírok, hadikölcsön	164598	—	Betétek	1325158	17
Befizetés a Pénzüzeti Központnál jegyzett üzletrészekre	800	—	Fel nem vett osztalékok	1694	—
Ingatlanok	80668	83	Nyereségáthozat az előző évről	327.42	—
Intézeti ház	18800	—	Nyereség az 1919. évben	12787.35	13114 77
Felszerelés	900	—			
	1759096	94		1759096	94

Tartozik.

Nyeresémény- és veszteség-számla.

Követel.

Betéti kamatok	37201	06	Nyereségáthozat az előző évről	327	42
Betéti kamatadó	3720	—	Váltóleszámitolási kamatok és díjak	53237	81
Adó és illetékek	14578	56	Értékpapírkamat	2525	—
Üzleti költségek	4782	58	A pénzüzeteknél elhelyezett tőkék kamatai	20309	41
Lakbér	800	—	Ingatlanok jövedelme	17404	—
Felügyelő-bizottsági tiszteletdíj	800	—	Intézeti ház jövedelme	1040	—
Jelenléti jegyek	2790	—			
Tiszti fizetések és drágasági pótlék	16936	67			
Adományok	120	—			
Nyereségáthozat az előző évről	327.42	—			
Nyereség az 1919. évben	12787.35	13114 77			
	94843	64		94843	64

Torontálszécsány, 1919 december hó 31-én.

A könyvelőség: Sabarich Antal s. k.

Az Igazgatóság:

Probst István s. k., vezérigazgató.

Kindl Miklós s. k.

Probst Károly s. k.

Ifj. Probst István s. k.

Feimer Miklós s. k.

Feimer Jakab János s. k.

Graszl Péter s. k.

Bauer János s. k.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott. — Torontálszécsány, 1920 február hó 17-én.

A felügyelő-bizottság:

Skersil János s. k., elnök.

Szilber Gyula s. k.

Kindl János s. k.

Tisztelt Közgyűlés! Van szerencsénk jelenteni, hogy a kereskedelmi törvény értelmében intézetünk fő- és mellékönyveit, ugyszintén a részleges kimutatásokat, valamint összes értékeit behatóan megvizsgáltuk és mindent a legnagyobb rendben és helyesnek találtunk, minél fogva hozzájárulunk az igazgatóság ama javaslatához, mely szerint a 13114.77 K tiszta nyereség a következőképen osztassék fel: 8000 K, vagyis részvényenként 8 K a 11. számú szelvény beváltására, 1500 K a tisztviselők jutalmazására, 3614.77 K átvitel új számlára. Végül kérjük, sziveskednék úgy az igazgatóságnak, mint nekünk a lezárt üzletvére a felmentvényt megszavazni.

Torontálszécsány, 1920 február hó 17-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Skersil János s. k., elnök.

Szilber Gyula s. k.

Kindl János s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.